

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

СТАН КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЗАГАЛЬНОНАЦІОНАЛЬНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ 2007, 2009, 2011 та 2015 рр.

Листопад 2015

Ця презентація підготовлена Київським міжнародним інститутом соціології за підтримки проекту UNITER, PACT Inc. Погляди, представлені в цьому звіті, не обов'язково відображають погляди Агентства США з міжнародного розвитку та уряду США.

ОПИС ДОСЛІДЖЕННЯ

- **Генеральна сукупність:** доросле населення (віком від 18 років) з усіх областей України та м. Києва.
- **Репрезентативність:** дані репрезентативні для України в цілому, а також для кожної з 24 областей* та м. Києва.

	Базове дослідження (2007)	Проміжне дослідження (2009)	Проміжне дослідження (2011)	Фінальне дослідження (2015)
Польові роботи	21 лютого – 21 березня, 2007	19 лютого – 24 березня, 2009	18 березня – 30 квітня, 2011	15 серпня – 17 вересня, 2015
Вибірка	10 580	10 577	10639	10173

- **Метод опитування:** особисте інтерв'ю
- **Формування вибірки:** випадкова багатоступінчаста з квотним відбором на останньому етапі

* У Донецькій та Луганській областях опитування проводилось виключно на підконтрольних українській владі територіях

ОБСЯГ ВИБІРКИ

АР Крим	0	Львівська	408
місто Київ	399	Миколаївська	408
Київська	403	Одеська	408
Вінницька	408	Полтавська	408
Волинська	407	Рівненська	408
Дніпропетровська	404	Сумська	407
Донецька	406	Тернопільська	408
Житомирська	405	Харківська	407
Закарпатська	408	Херсонська	408
Запорізька	408	Хмельницька	407
Івано-Франківська	408	Черкаська	408
Кіровоградська	408	Чернівецька	408
Луганська	408	Чернігівська	408

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Провести моніторинг змін у сприйнятті та досвіді корупції населення України протягом року, що передував опитуванню, порівняти із результатами досліджень 2007, 2009 та 2011 рр.:

- **ставлення** дорослого населення України до проблеми корупції;
- **досвід** населення щодо корупції;
- **оцінка** населенням достатності й ефективності антикорупційних заходів, запроваджених органами влади та іншими групами задля подолання корупції;
- **ГОТОВНІСТЬ** населення долучатися до антикорупційної діяльності.

ОСОБЛИВІ ПЕРЕВАГИ ДОСЛІДЖЕННЯ

- **обсяг вибірки**, який дозволяє вивчати не лише сприйняття населенням проблеми корупції, але і реальний досвід зіткнення з її проявами;
- **дизайн вибірки**, побудований таким чином, що дозволяє аналізувати дані не лише на рівні України в цілому, але і на рівні кожної окремої області та м. Києва;
- **співставна методологія та інструментарій** дозволяють прослідкувати зміни або тенденцій у сприйнятті й досвіді зіткнення з корупцією громадян України, які відбувались протягом 2007 – 2015 років.

ВИЗНАЧЕННЯ КОРУПЦІЇ

Корупція передбачає різні форми поведінки. В дослідженнях ми визначали корупцію, як **зловживання державним службовим становищем з метою отримання особистої вигоди.**

Таким чином, корупція виникає тоді, коли люди, котрі отримують за роботу гроші з державного бюджету, дають або беруть хабарі, подарунки або послуги, зловживають своїм службовим становищем, користуються своїм впливом заради своєї особистої вигоди або ж проявляють, наприклад, протекціонізм чи кумівство (блат). Таким чином, корупція не обов'язково передбачає передачу грошей чи подарунків, але вона практично завжди передбачає зловживання службовим становищем в особистих інтересах. Цим визначенням керувались також респонденти.

building
local
promise.

СТАВЛЕННЯ ДО ВЛАДИ

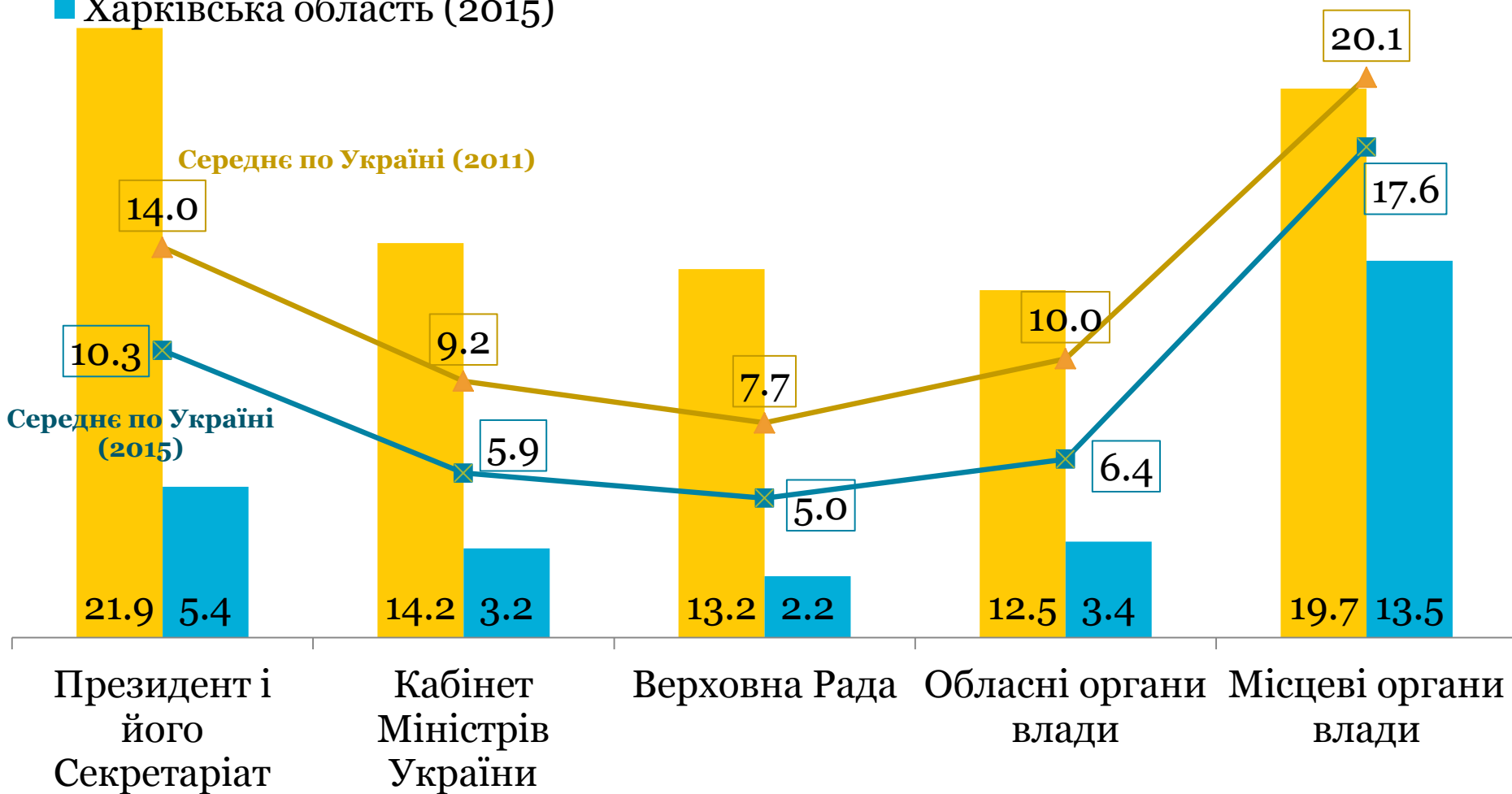
ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАСВІДЧИЛО ПАДІННЯ ДОВІРИ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ ДО ВСІХ БЕЗ ВИНЯТКУ ОРГАНІВ ВЛАДИ.

■ Харківська область (2011)

■ Харківська область (2015)

Середнє по Україні (2011)

Середнє по Україні (2015)

3. Наскільки Ви довіряєте органам та гілкам влади?

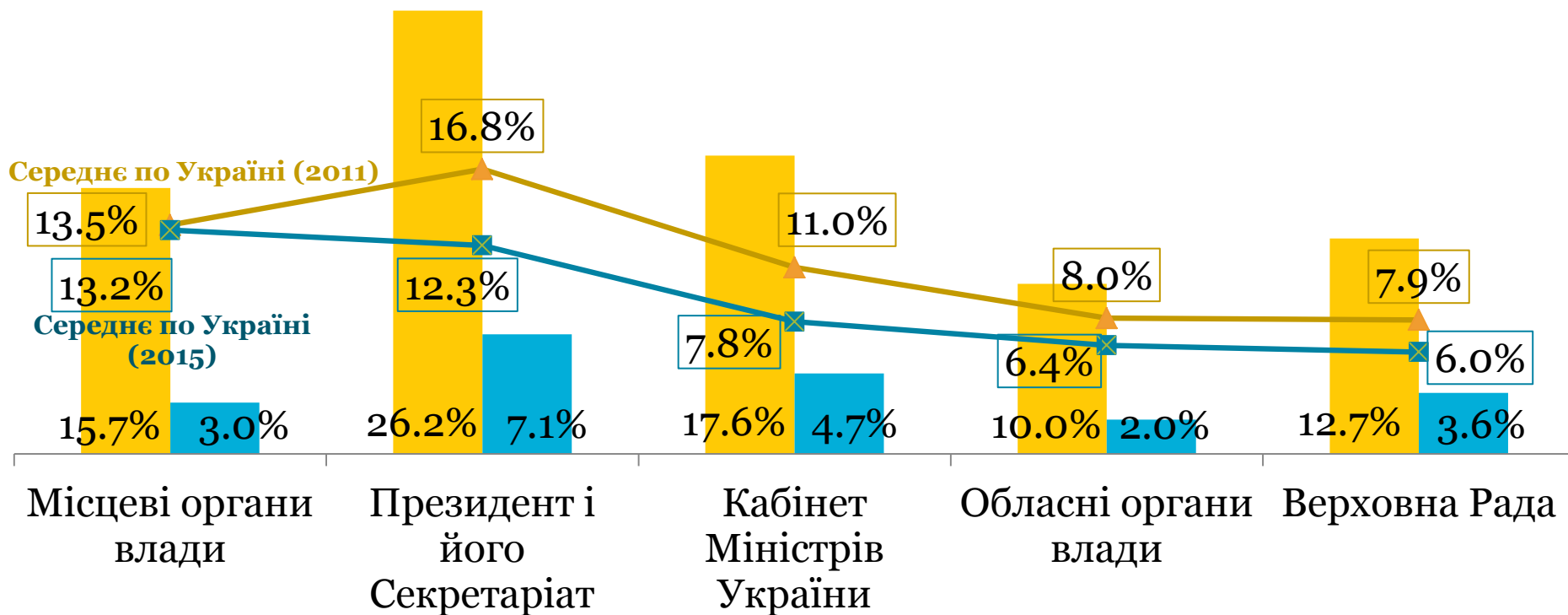
БІЛЬШІСТЬ ОПИТАНИХ В УКРАЇНІ ВВАЖАЮТЬ БОРОТЬБУ З КОРУПЦІЄЮ ОБОВ'ЯЗКОМ ПРЕЗИДЕНТА

3: На Вашу думку, від кого передусім залежить подолання корупції в Україні?

ГРОМАДЯНИ УКРАЇНИ ВВАЖАЮТЬ, ЩО ВЛАДА ВСІХ РІВНІВ МАЄ НЕВЕЛИКЕ БАЖАННЯ ПОДОЛАТИ КОРУПЦІЮ

- Харківська область (2011)
- Харківська область (2015)

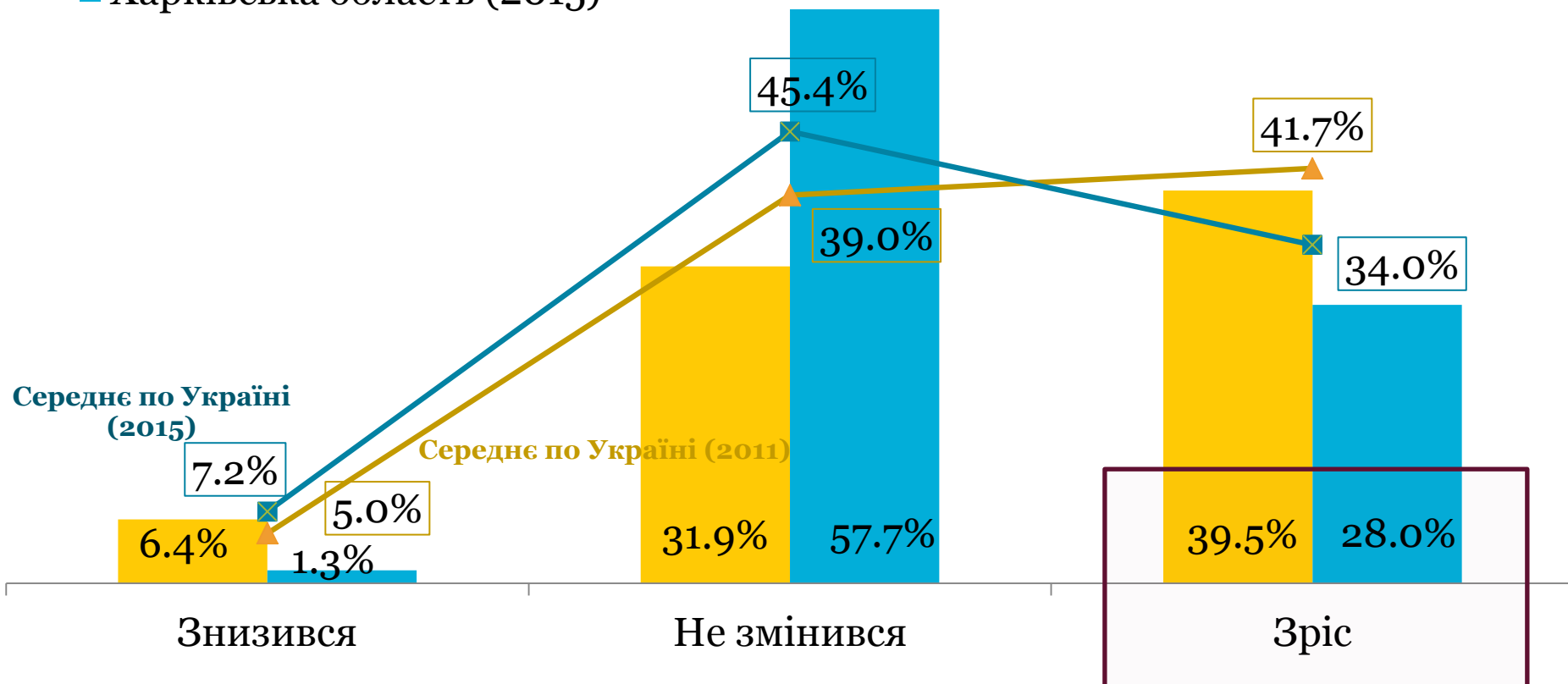

building
local
promise.

СПРИЙНЯТТЯ КОРУПЦІЇ

НА ЗРОСТАННЯ РІВНЯ КОРУПЦІЇ ВКАЗУЄ ДЕЩО МЕНШЕ ЖИТЕЛІВ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ, НІЖ У 2011 РОЦІ

- Харківська область (2011)
- Харківська область (2015)

3: А як змінився рівень корупції в Україні на сьогодні порівняно з [періодом 2-річної давнини]?

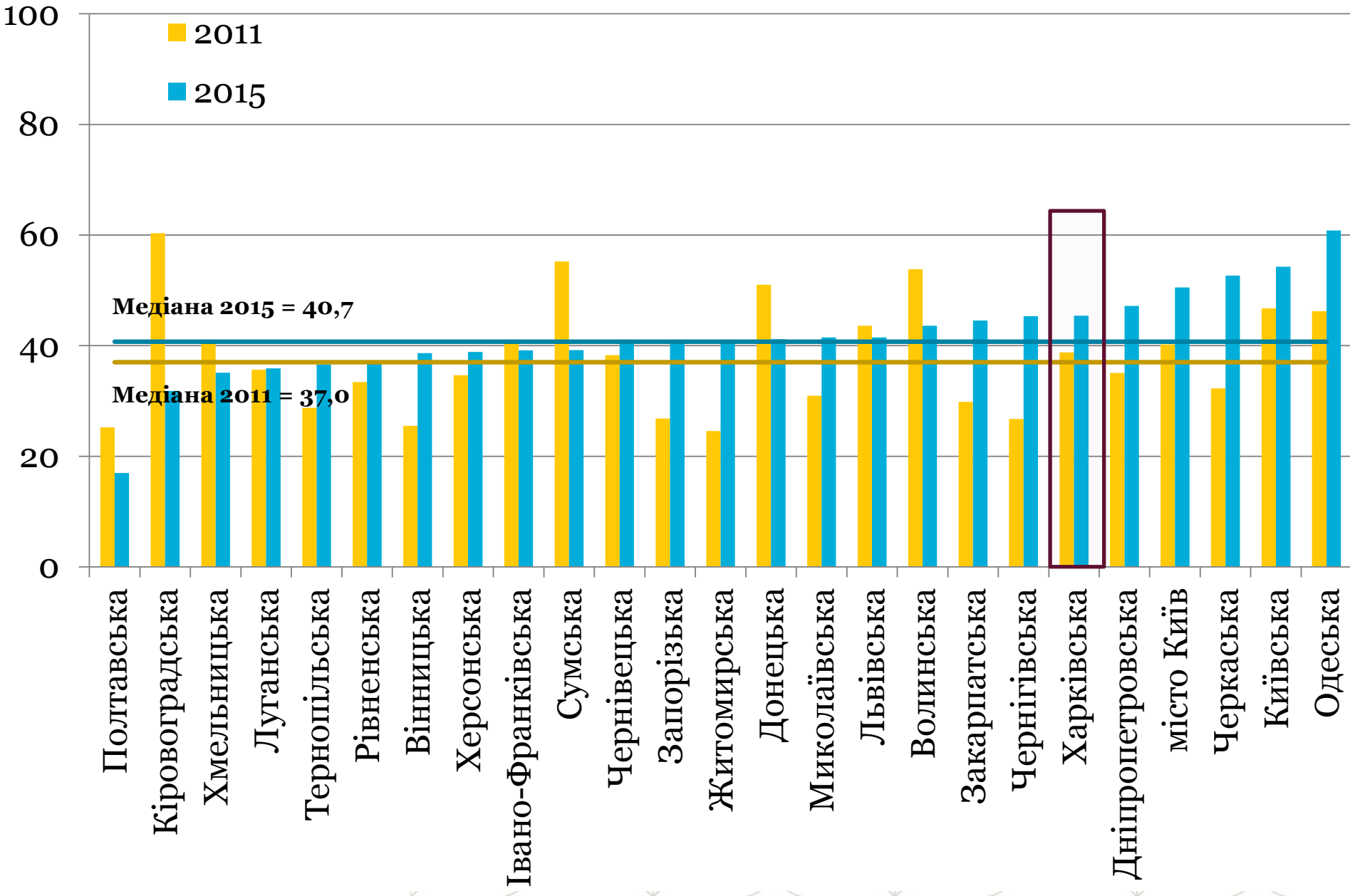

6 ІЗ 20 ЗАПРОПОНОВАНИХ СФЕР ТА ІНСТИТУЦІЙ В УКРАЇНІ РОЗГЛЯДАЮТЬСЯ ЯК ДУЖЕ КОРУМПОВАНІ БІЛЬШІСТЮ НАСЕЛЕННЯ

3: На Вашу думку, наскільки поширена корупція в [СФЕРА ЖИТТЯ]?

ІНДЕКС СПРИЙНЯТТЯ КОРУПЦІЇ ГРОМАДЯНАМИ В ОБЛАСТЯХ

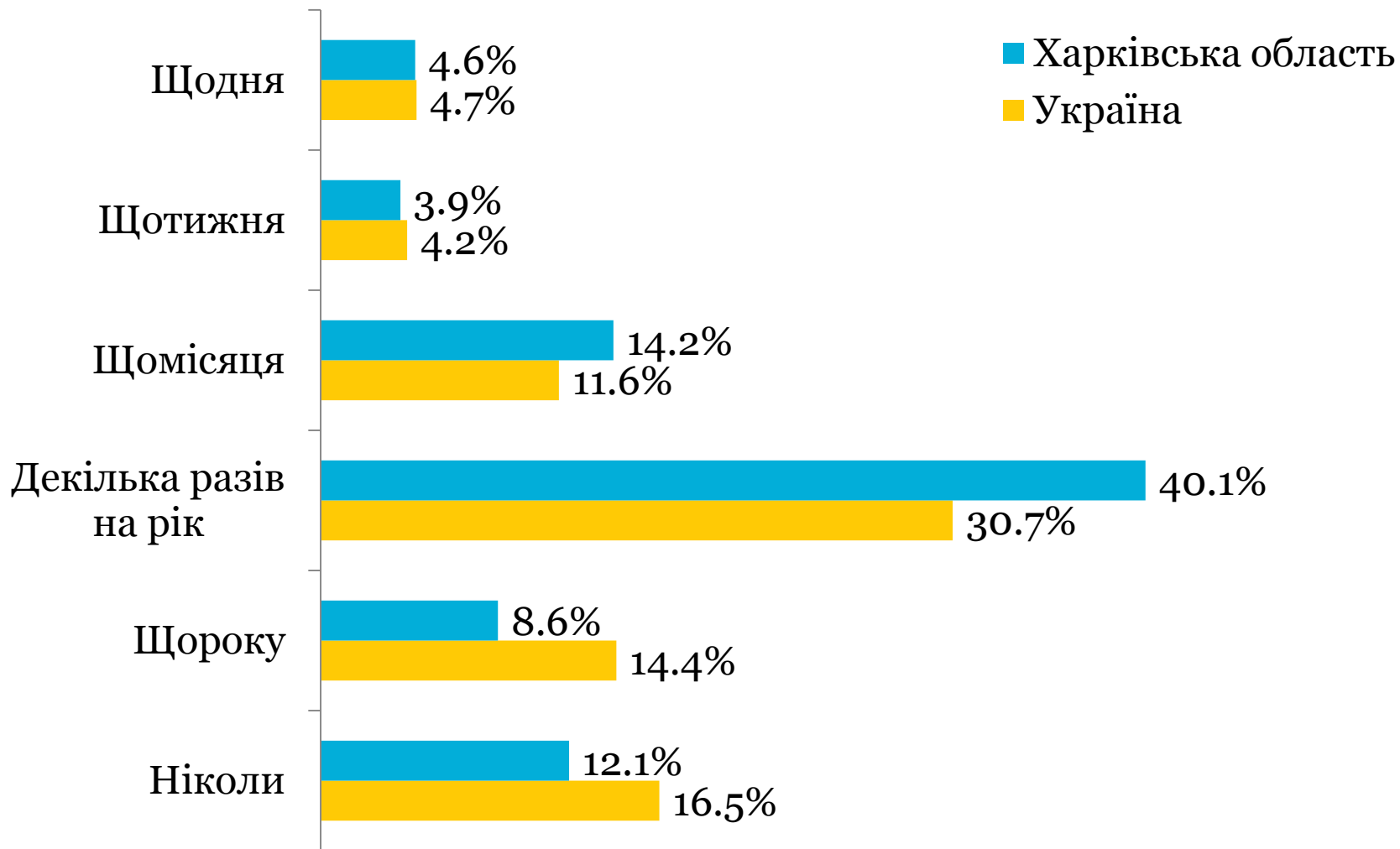

building
local
promise.

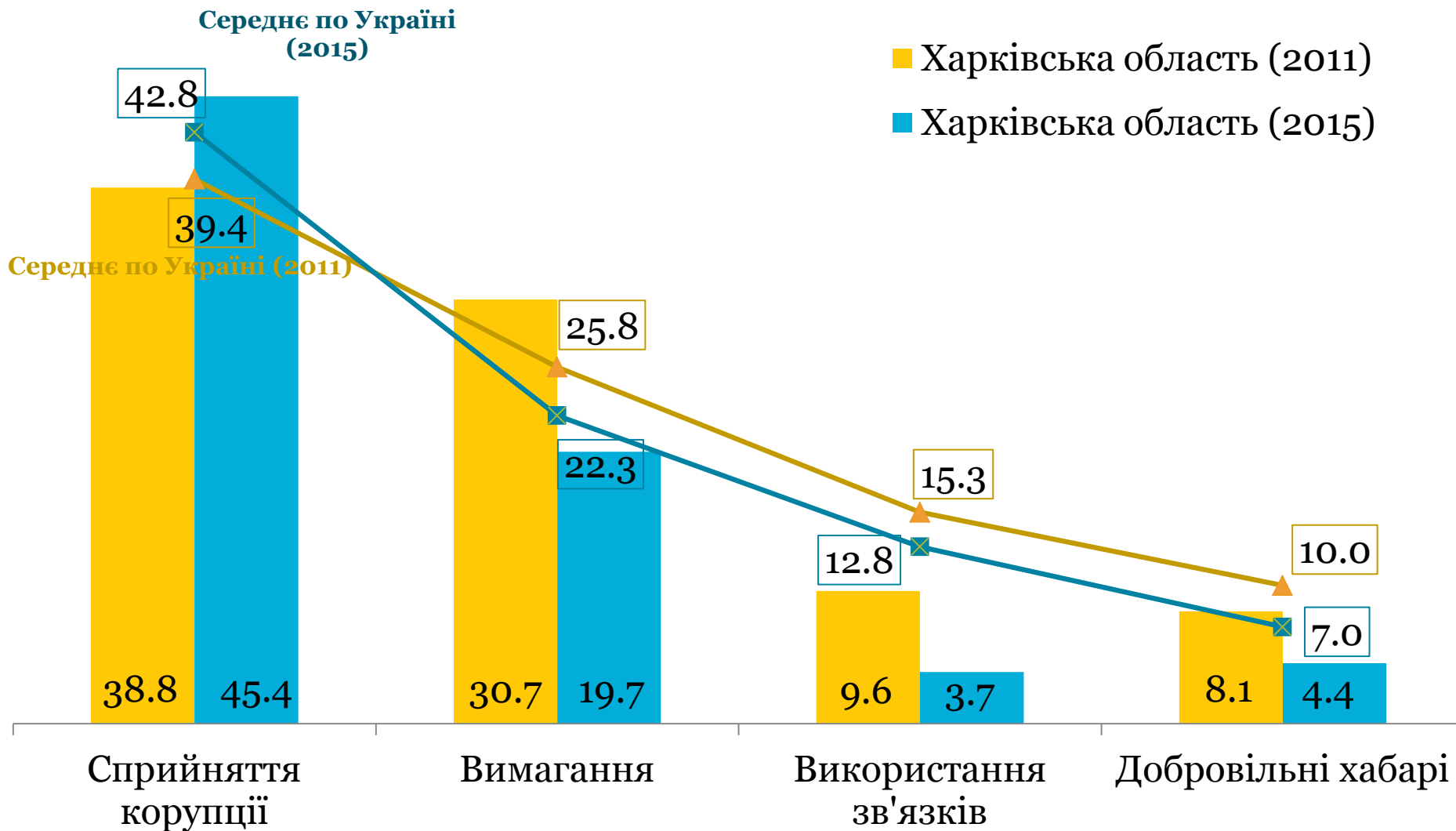
ДОСВІД ЗІТКНЕННЯ З ПРОЯВАМИ КОРУПЦІЇ

71,4% ЖИТЕЛІВ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ПРИНАЙМНІ РАЗ НА РІК СТИКАЮТЬСЯ ІЗ ПРОЯВАМИ КОРУПЦІЇ

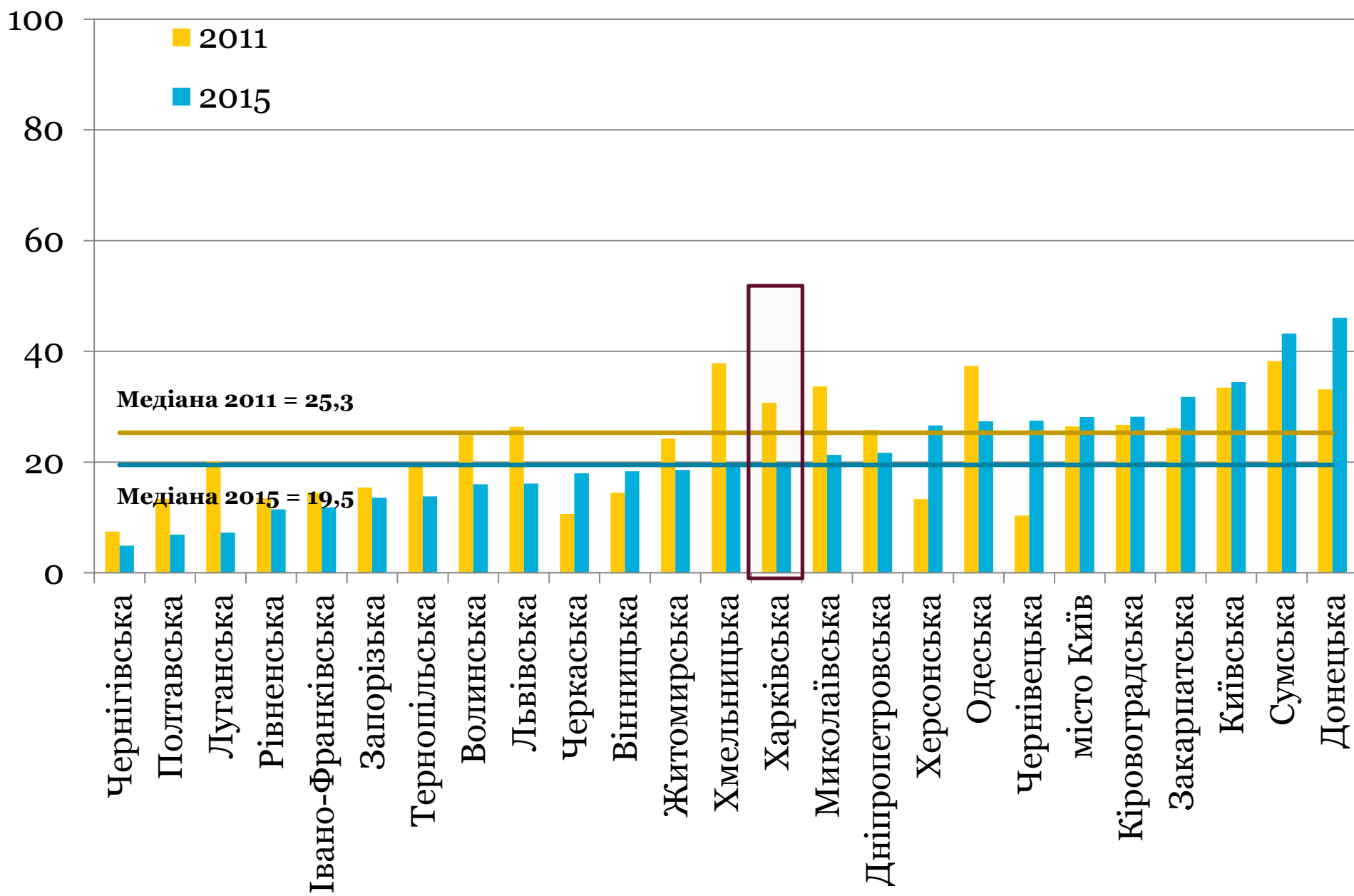

3: Як часто Ви стикаєтесь з будь-якою формою корупції?

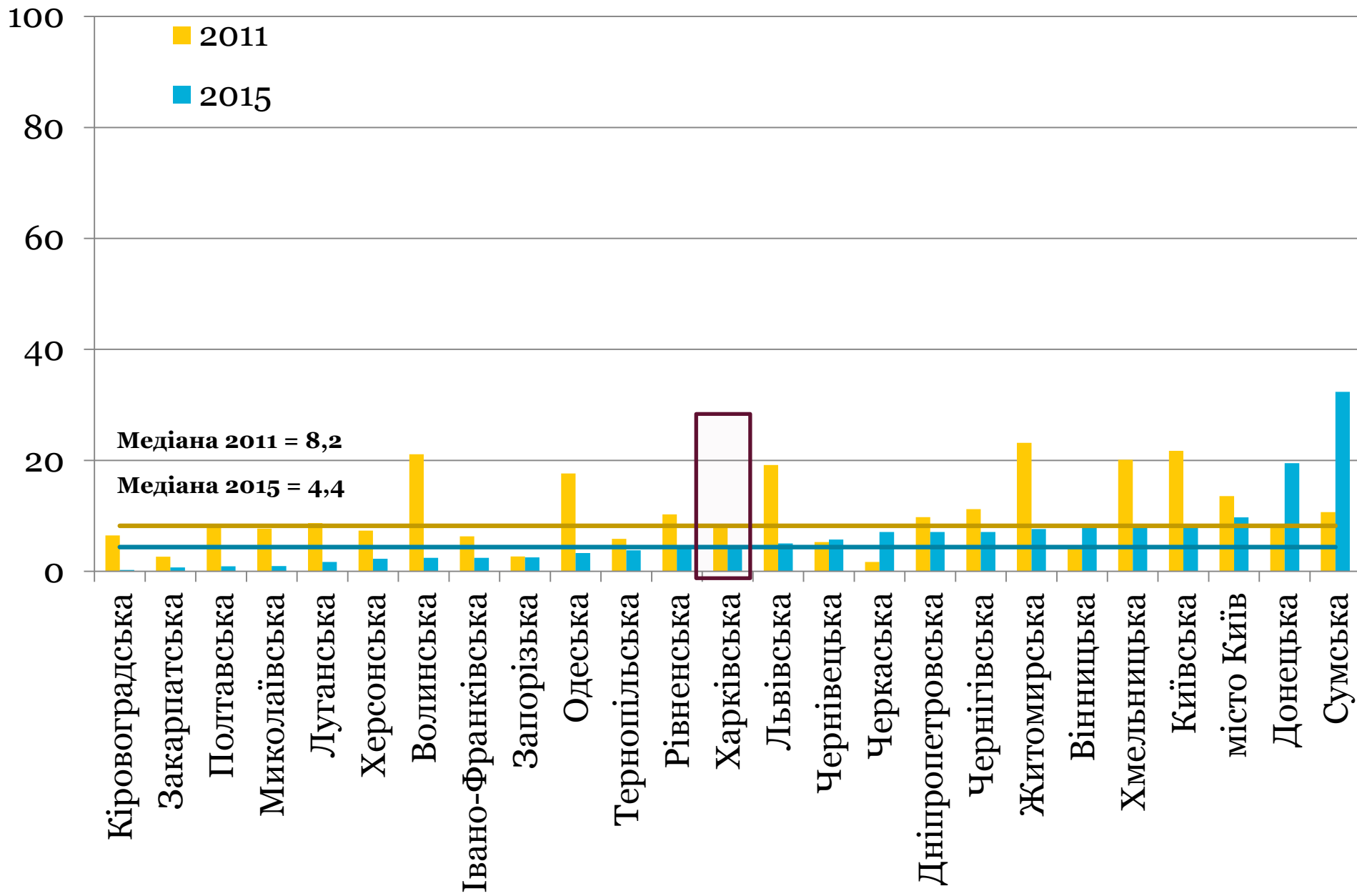
РЕАЛЬНИЙ ДОСВІД ВКАЗУЄ НА ДЕЯКЕ ЗМЕНШЕННЯ ПОШИРЕНОСТІ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

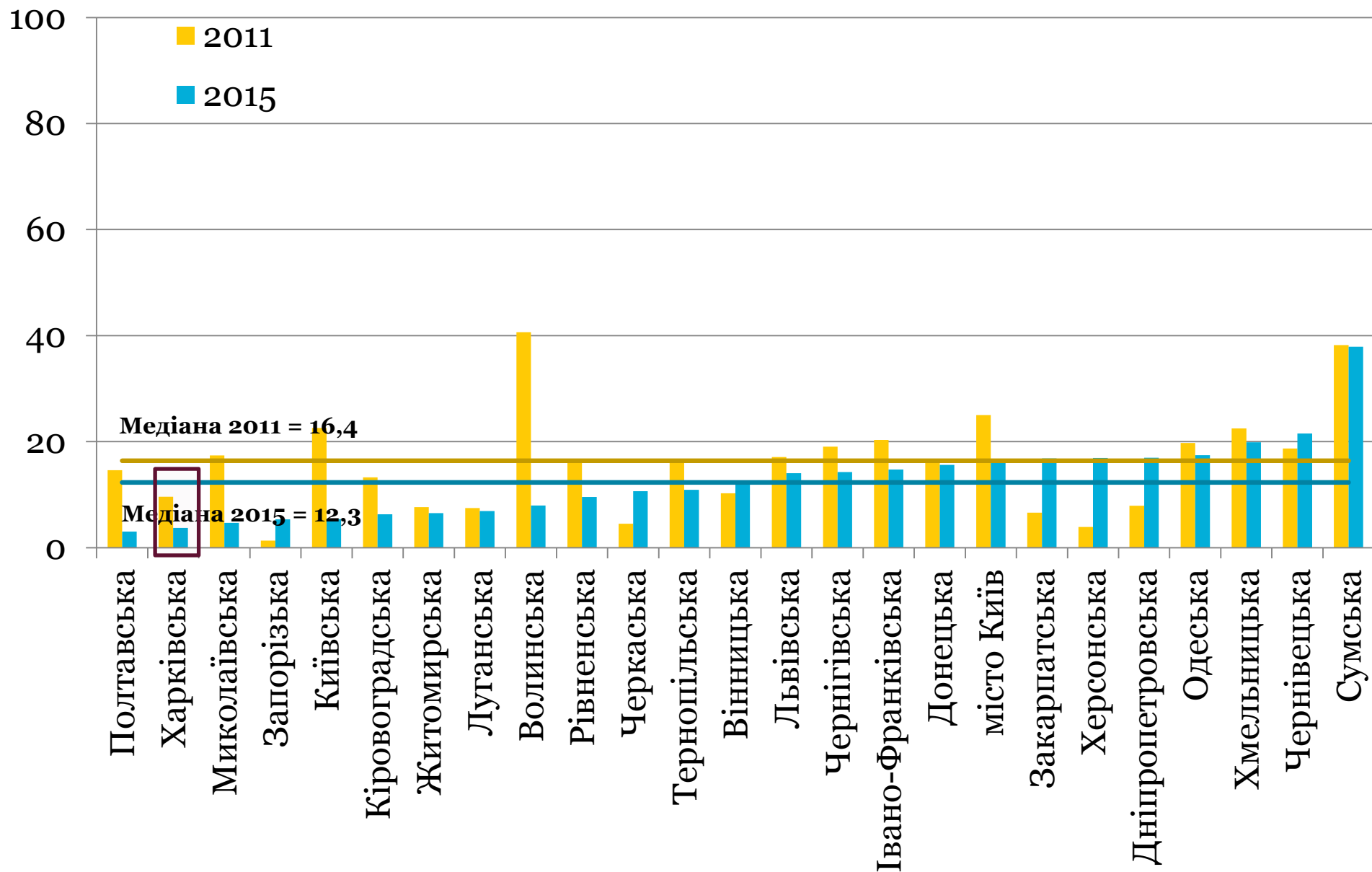
СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ НАЙБІЛЬШ ПОШИРЕНИМ ПРОЯВОМ КОРУПЦІЇ ЛИШАЮТЬСЯ ХАБАРИ НА ВИМОГУ

ЧАСТОТА ВИПАДКІВ ДОБРОВІЛЬНОЇ ПРОПОЗИЦІЇ ХАБАРА ПРОДОВЖУЄ СКОРОЧУВАТИСЯ

ДО ВИКОРИСТАННЯ КОРИСНИХ ЗНАЙОМСТВ УКРАЇНЦІ ВДАЮТЬСЯ РІДШЕ, АНІЖ СТИКАЮТЬСЯ З ВИМАГАННЯМ З БОКУ ЧИНОВНИКІВ, ОДНАК ЧАСТІШЕ, АНІЖ ПРОПОНУЮТЬ ХАБАР З ВЛАСНОЇ ІНІЦІАТИВИ

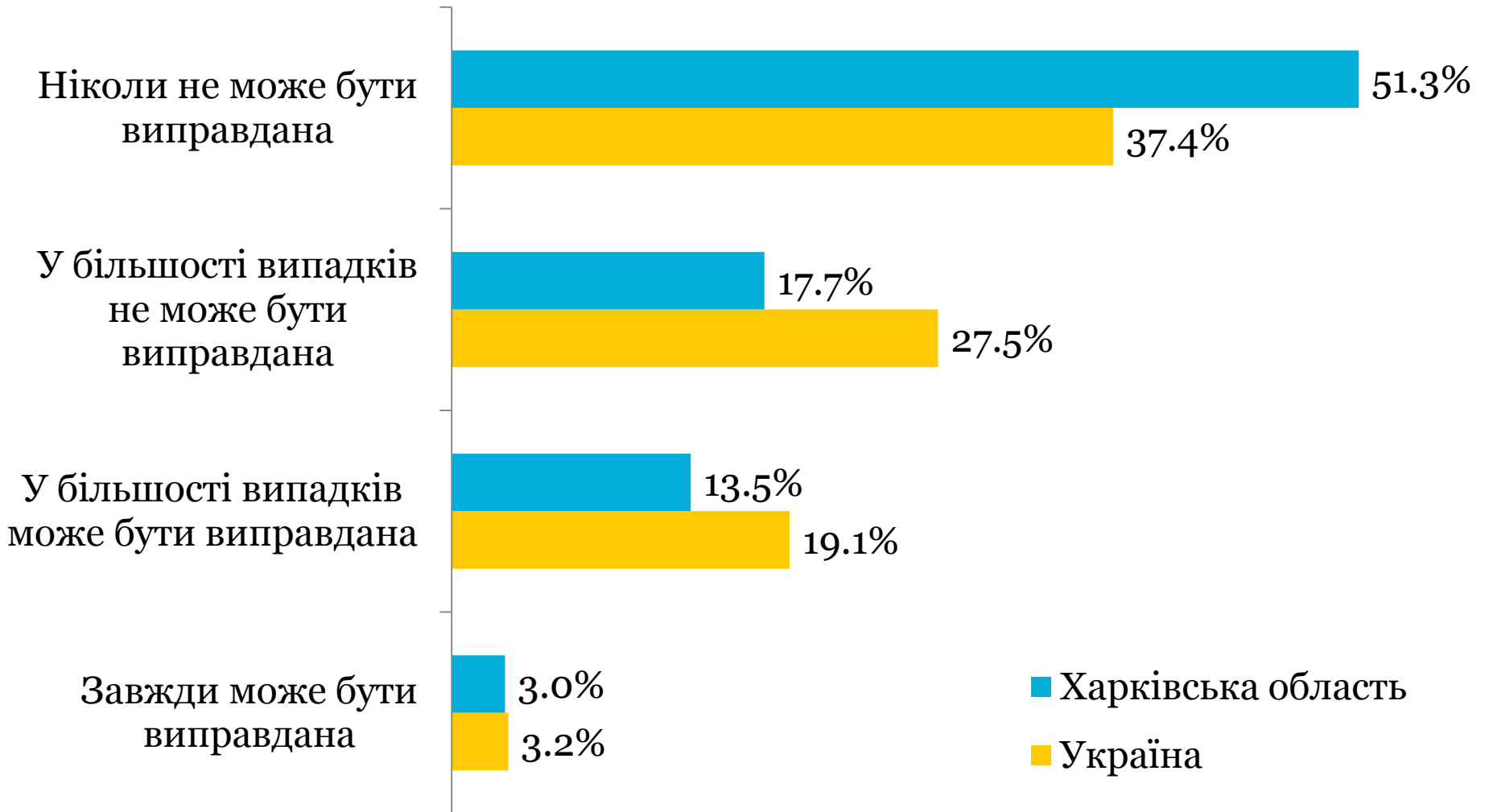

building
local
promise.

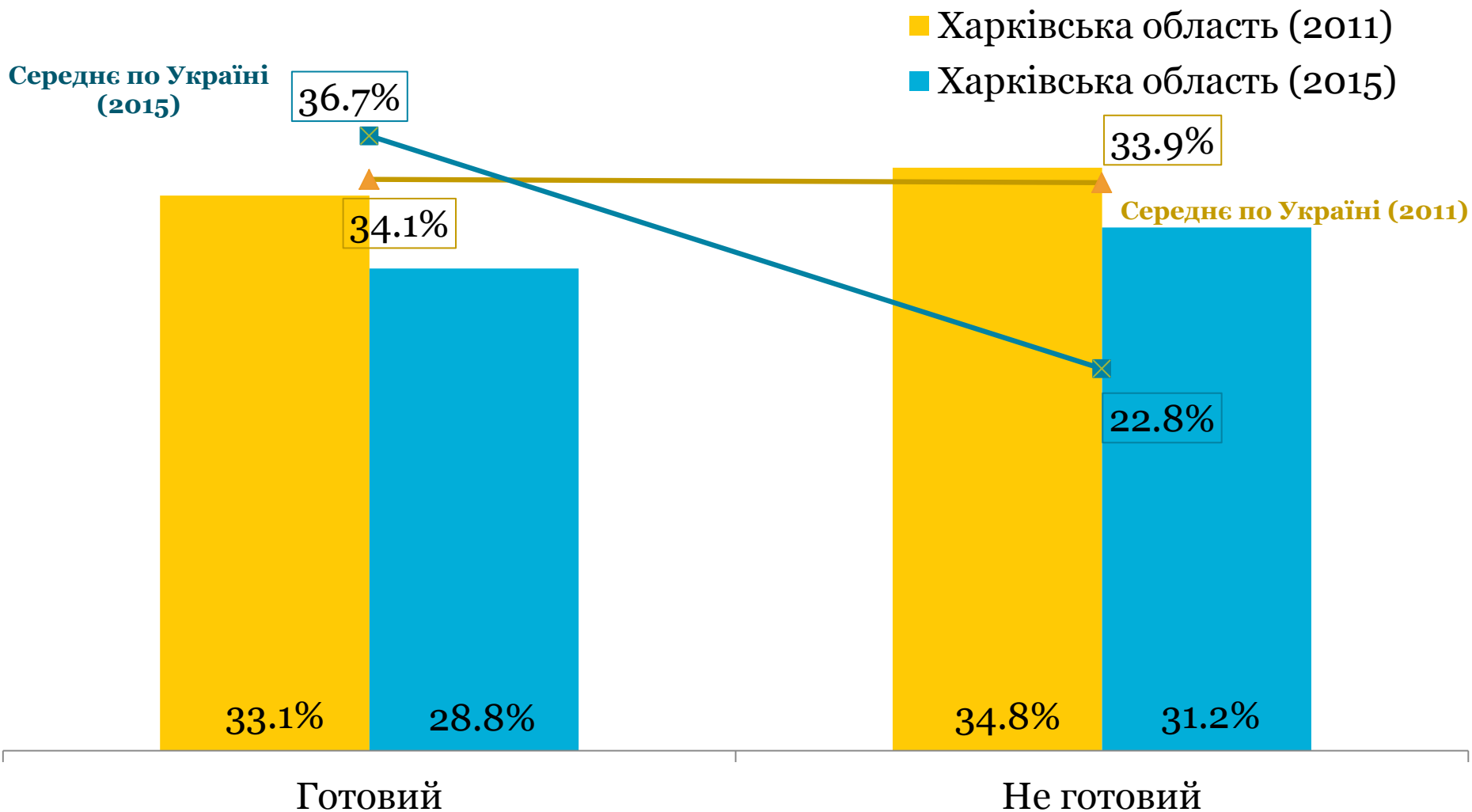
РЕАКЦІЯ ГРОМАДЯН НА КОРУПЦІЮ

51,3% ЖИТЕЛІВ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ВВАЖАЮТЬ, ЩО КОРУПЦІЯ НІКОЛИ НЕ МОЖЕ БУТИ ВИПРАВДАНА.

3: На Вашу думку, чи може надання хабара, неофіційних послуг або подарунка бути виправданим, якщо це необхідно для вирішення важливої для Вас справи?

ТРЕТИНА ДОРОСЛОГО НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ ДЕМОНСТРУЄ ГОТОВНІСТЬ ВІДСТОЮВАТИ СВОЇ ПРАВА ПЕРЕД ЧИНОВНИКАМИ

3. Наскільки Ви готові відстоювати свої права перед бюрократами?

ВИСНОВКИ

- Серед жителів Харківської області у 2015 році зафіксоване зниження довіри до всіх органів влади. Найменш відчутне воно для місцевої влади.
- Найбільш корумпованими галузями жителі Харківської області вважають ДАІ, міліцію, митницю та оформлення операцій із землею.
- Частка мешканців Харківщини, які не згодні виправдовувати корупцію, дещо вища від рівня по Україні загалом (69,0% проти 64,9%).
- Індекси вимагання хабара та добровільного пропонування хабарів у Харківській області близькі до загальнонаціонального рівня, тоді як використання особистих зв'язків знаходиться дещо нижче від загальнонаціонального рівня. Порівняно з 2011-м роком для Харківщини вимагання хабара та використання особистих зв'язків дещо знизились, а добровільне пропонування хабарів залишилось на попередньому рівні.
- Рівень готовності громадян до боротьби з корупцією у Харківській області дещо нижчий, аніж по країні в цілому (28,8% проти 36,7%).